

Jen polovina českých
dětí chce žít
v budoucnu v Česku.

Proč? 🙄

Michaela Marksová

Michaela je expertkou na problematiku rovných příležitostí, sociální a rodinnou politiku a dětská práva, pomáhá ženám po rodičovské dovolené při návratu na trh práce a v letech 2014-2017 byla ministryně práce a sociálních věcí.

A young girl with a braid, wearing a straw hat and a blue and white striped shirt, is looking towards a smaller child in the foreground. The smaller child is wearing a colorful, patterned hat. The background is blurred, showing a person sitting on a bench and some outdoor furniture. The scene is set outdoors during the day.

Dětství v ČR

Život v České republice
očima dětí a rodičů

U českých dětí je táta
až na 4. místě.

Tátové, budíček!

Základní info

Metodologie

- Výzkum probíhal ve dnech **14. června – 19. července 2023**
- Kvótní výběr podle **pohlaví rodiče, věku dítěte, typu rodiny**
- Do tohoto reportu je zařazeno **877 dětí** a **797 rodičů** (případně pěstounů nebo vychovatelů); N = 1 674
- Délka dotazníku: **15 minut**
- **Populace:**
 - Mladší děti ve věku 6–12 let
 - Starší děti ve věku 13–18 let
 - A jejich rodiče (příp. pěstouni/vychovatelé)
- Pro jednotlivé typy rodin byly vytvořeny různé typy dotazníků (zejména pro děti v dětských domovech nebo děti z pěstounských rodin), a to jak pro děti, tak pro dospělé (vychovatele, pěstouny).
- **Děti v dětských domovech byly navštěvovány tazateli osobně**, zároveň jim byly při této návštěvě darovány různé hračky nebo školní pomůcky.

Typy rodin, které jsou zahrnuty do výzkumu

	Počet rodin	Mladší děti	Starší děti	Rodiče
Rodina (biologičtí/vlastní rodiče)	253	118	161	293
Rodina (vlastní + nevlastní rodiče, včetně adopce)	203	92	119	220
Rodina s jedním rodičem (samoživitelé)	243	93	157	242
Duhová rodina / LGBT+ rodina	x	x	x	x
CELKEM	699	303	437	
	Počet rodin	Mladší děti	Starší děti	Dospělí
Pěstounská rodina	22	7	18	24
Dětské domovy	x	36	76	19
CELKEM	22	43	94	43
			Děti celkem	Rodiče celkem
			877	797

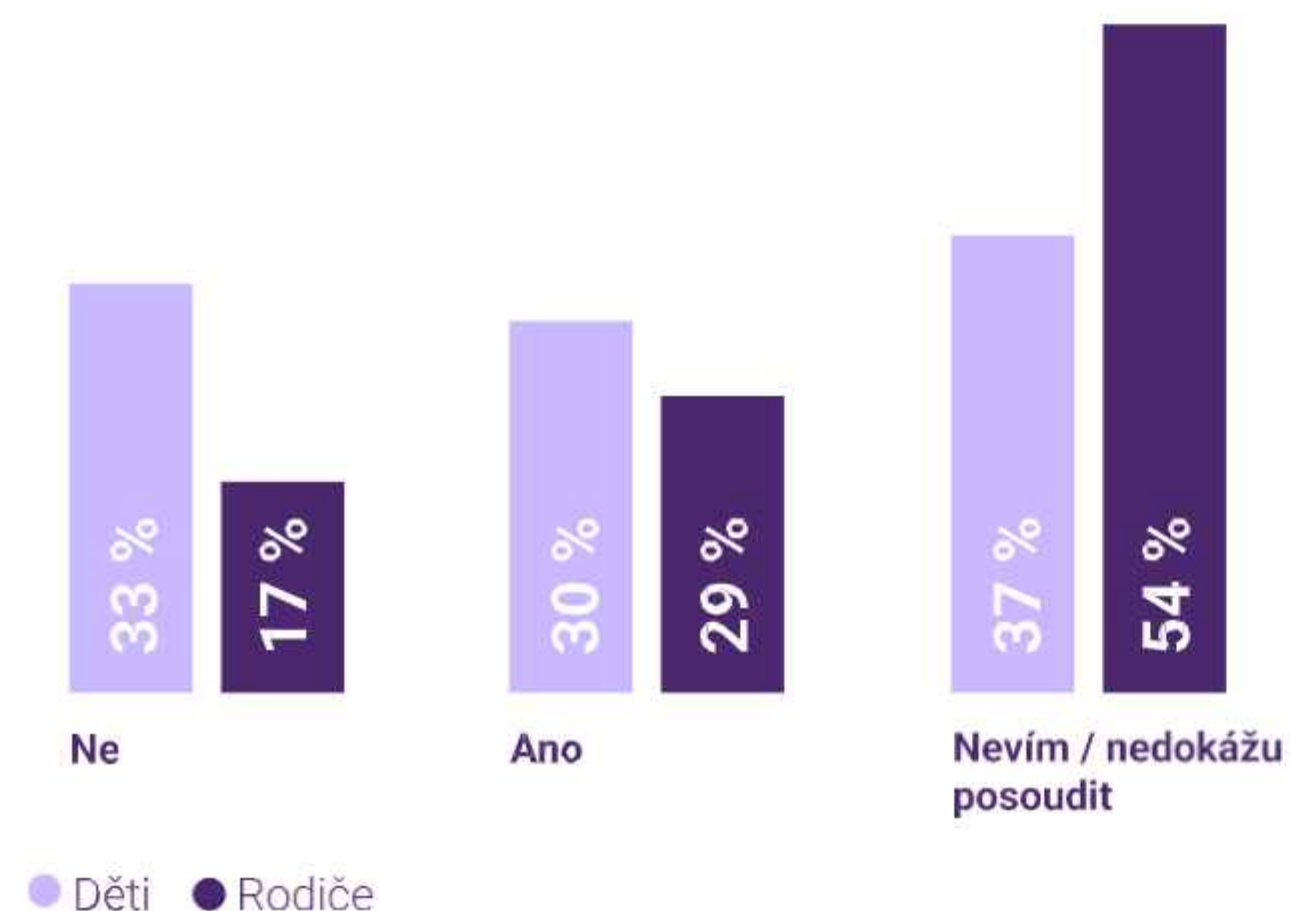

Pouze třetina dětí by se
vychovávala stejně,
jako to dělají jejich rodiče

Třetina dětí ve věku 13-18 let by ve výchově chtěla něco dělat jinak

U dětí ve věku 6–12 let čtvrtina

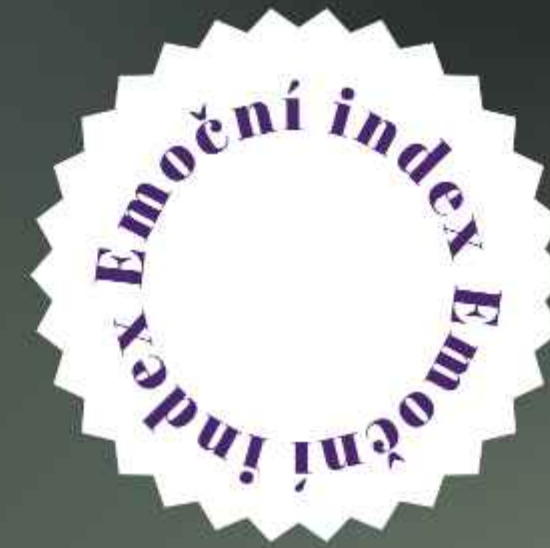
Dělaly by děti ve výchově něco jinak než jejich rodiče?

Dělaly by děti ve výchově něco jinak než jejich rodiče?

	Ne	Ano	Nevím
Děti 6–12 let	41 %	25 %	33 %
Děti 13–18 let	26 %	34 %	44 %
Rodiče dětí 6–12 let	20 %	28 %	52 %
Rodiče dětí 13–18 let	14 %	28 %	58 %

*Tato otázka nebyla dětem v dětských domovech pokládána. R5. Představ si, že jsi máma nebo táta. Je něco, co bys dělal/a jinak v tom, jak tě rodiče vychovávají? / N = 765
R5. Myslíte, že kdyby Vaše dítě bylo v roli mámy nebo táty, je něco, co by chtěl/a dělat jinak ve způsobu, jakým ho rodiče vychovávají nebo jak se o něj starají? N = 797

Rodiče vnímají situaci dětí

lépe, než se cítí děti samy

Emoční index II

Index emoční pohody je **NIŽŠÍ** než celkový index šťastného dětství

Je patrné, že děti v ČR (a především ty starší) mají nemalé problémy...

A rodiče si to připouštějí méně než děti. Nejsou výrazné rozdíly mezi dětmi z různých typů rodin.

66
Průměrný index
za všechny děti

72
Průměrný index za
všechny rodiče

Pro děti je nejhorší,
když s nimi rodiče
za trest nemluví

Nejméně šťastné jsou děti, se kterými rodiči za trest nemluví...

Způsoby, jakými rodiče trestají své děti

	Vynadají mi	Mluví se mnou, o tom co jsem udělal/a špatně	Zakazují mi hry, chození ven...	Dávají mi úkoly nebo povinnosti navíc	Dají mi na zadek, pohlavek nebo facku	Za trest se mnou nemluví
Emoční index	59	62	60	57	59	51
Index štěstí	64	67	64	62	64	55
Děti	častěji chlapci	častěji chlapci	častěji starší dívky	častěji děti 13+ let	častěji děti do 12 let	
Rodiče	častěji rodiče s vyšším vzděláním			častěji rodiče s nižším vzděláním		

*Tato otázka nebyla dětem v dětských domovech pokládána. R10. Jakými způsoby tě rodiče (nebo jiní lidé, co tě vychovávají a starají se o tebe) obvykle trestají? Možnost více odpovědí. / N = 207
R10. Jaké metody trestu obvykle Vaše dítě dostane, pokud jej potrestáte? Možnost více odpovědí N = 255

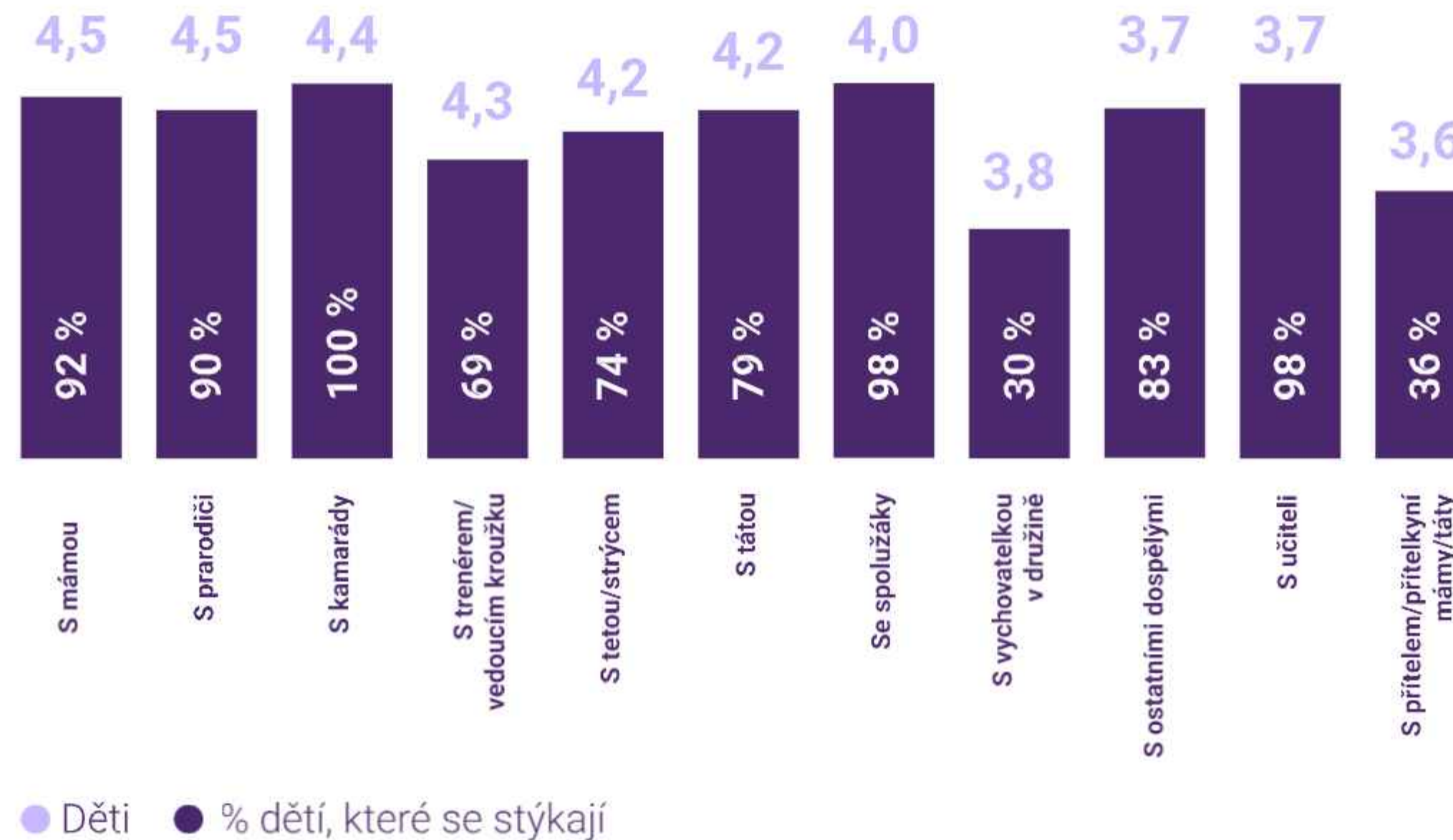
Děti mají většinou
skvělý vztah se svými
prarodiči

A young woman with dark hair tied back, wearing a black t-shirt and dark jeans, is sitting on a grey couch. She has a surprised or concerned expression on her face, looking towards the right. A hand from an unseen person is pointing her index finger directly at her. The background is a plain, light-colored wall. The text is overlaid on the right side of the image in white font on a light purple background.

Děti mají špatný vztah
s novými partnery/partnerkami
svých rodičů

Vztahy s okolím: kritičtější při hodnocení jsou starší děti

Vztahy s ostatními – průměr na stupnici (1 = nejhorší, 5 = nejlepší)

Vztahy s okolím: rodiče si myslí, že jejich děti mají lepší vztahy se sourozenci, příbuznými, ale také trenéry nebo učiteli. Velké rozdíly jsou v hodnocení vztahu s otcem nebo partnerem rodiče

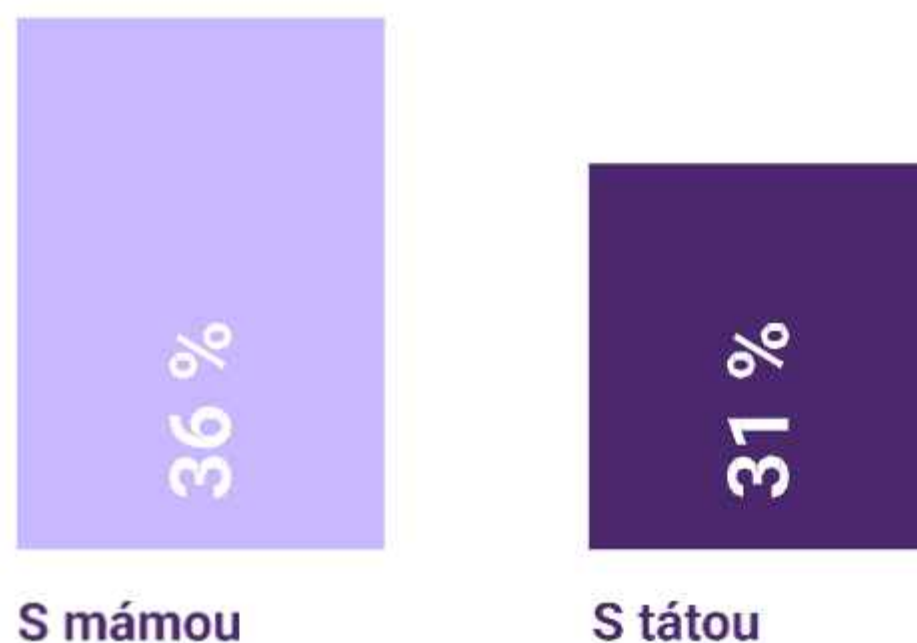
	Máma	Prarodiče	Kamarádi	Sourozenci	Trenér	Teta/strýc	Táta	Spolužáci	Ostatní dospělí	Učitelé	Přítel/kyně rodičů
Děti 6–12 let	4,7	4,6	4,5	4,4	4,3	4,3	4,2	4,1	3,8	3,9	3,9
Děti 13–18 let	4,4	4,4	4,4	4,2	4,2	4,1	4,0	3,9	3,7	3,5	3,5
Rodiče dětí 6–12 let	4,8	4,7	4,6	5,0	4,9	4,7	4,9	4,4	4,0	4,2	5,0
Rodiče dětí 13–18 let	4,7	4,6	4,5	2,0	5,0	4,6	4,8	4,3	3,9	3,9	5,0

S oběma rodiči bydlí
pouze třetina dětí,
zhruba třetina dětí se
nestýká s druhým
rodičem

Zhruba třetina dětí se s druhým rodičem nestýká, v případě mladších dětí a matky může být situace o něco horší (ale případů je málo)

% dětí, které se NESTÝKAJÍ se svým druhým rodičem
(s nímž nežijí)

Rozdělení podle věku dítěte

	S mámou	S tátou
Děti 6–12 let	42 %	30 %
Děti 13–18 let	32 %	32 %
Rodiče dětí 6–12 let	46 %	30 %
Rodiče dětí 13–18 let	32 %	33 %

Otcové jsou
v hierarchii vztahů
pro děti

až na 4. místě

Vztahy s okolím: rodiče si myslí, že jejich děti mají lepší vztahy se sourozenci, příbuznými, ale také trenéry nebo učiteli. Velké rozdíly jsou v hodnocení vztahu s otcem nebo partnerem rodiče

	Máma	Prarodiče	Kamarádi	Sourozenci	Trenér	Teta/strýc	Táta	Spolužáci	Ostatní dospělí	Učitelé	Přítel/kyně rodičů
Děti 6–12 let	4,7	4,6	4,5	4,4	4,3	4,3	4,2	4,1	3,8	3,9	3,9
Děti 13–18 let	4,4	4,4	4,4	4,2	4,2	4,1	4,0	3,9	3,7	3,5	3,5
Rodiče dětí 6–12 let	4,8	4,7	4,6	5,0	4,9	4,7	4,9	4,4	4,0	4,2	5,0
Rodiče dětí 13–18 let	4,7	4,6	4,5	2,0	5,0	4,6	4,8	4,3	3,9	3,9	5,0

Renata Mrázová

HR manažerka FNZ Group

David Škrobánek

Leader společnosti Dobrý táta

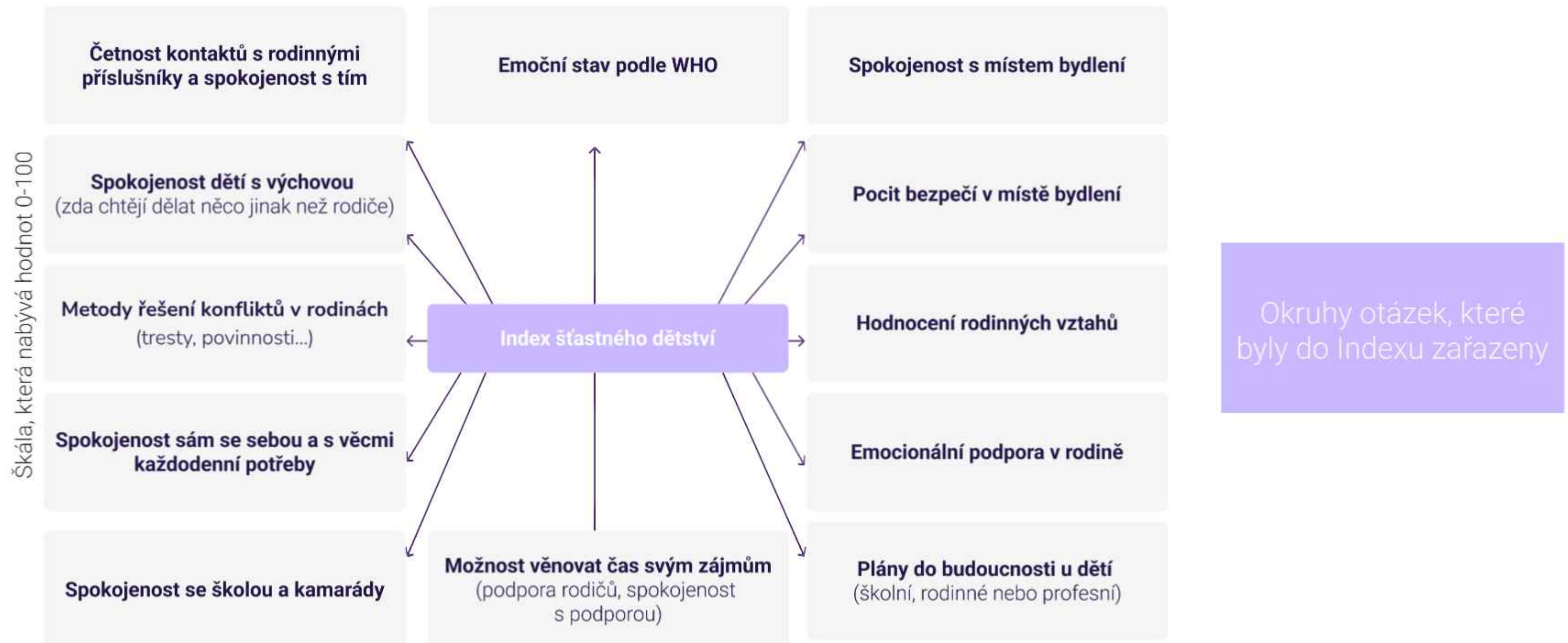

Jen polovina českých
dětí chce žít
v budoucnu v Česku.

Proč? 🙄

Metodologie Indexu šťastného dětství

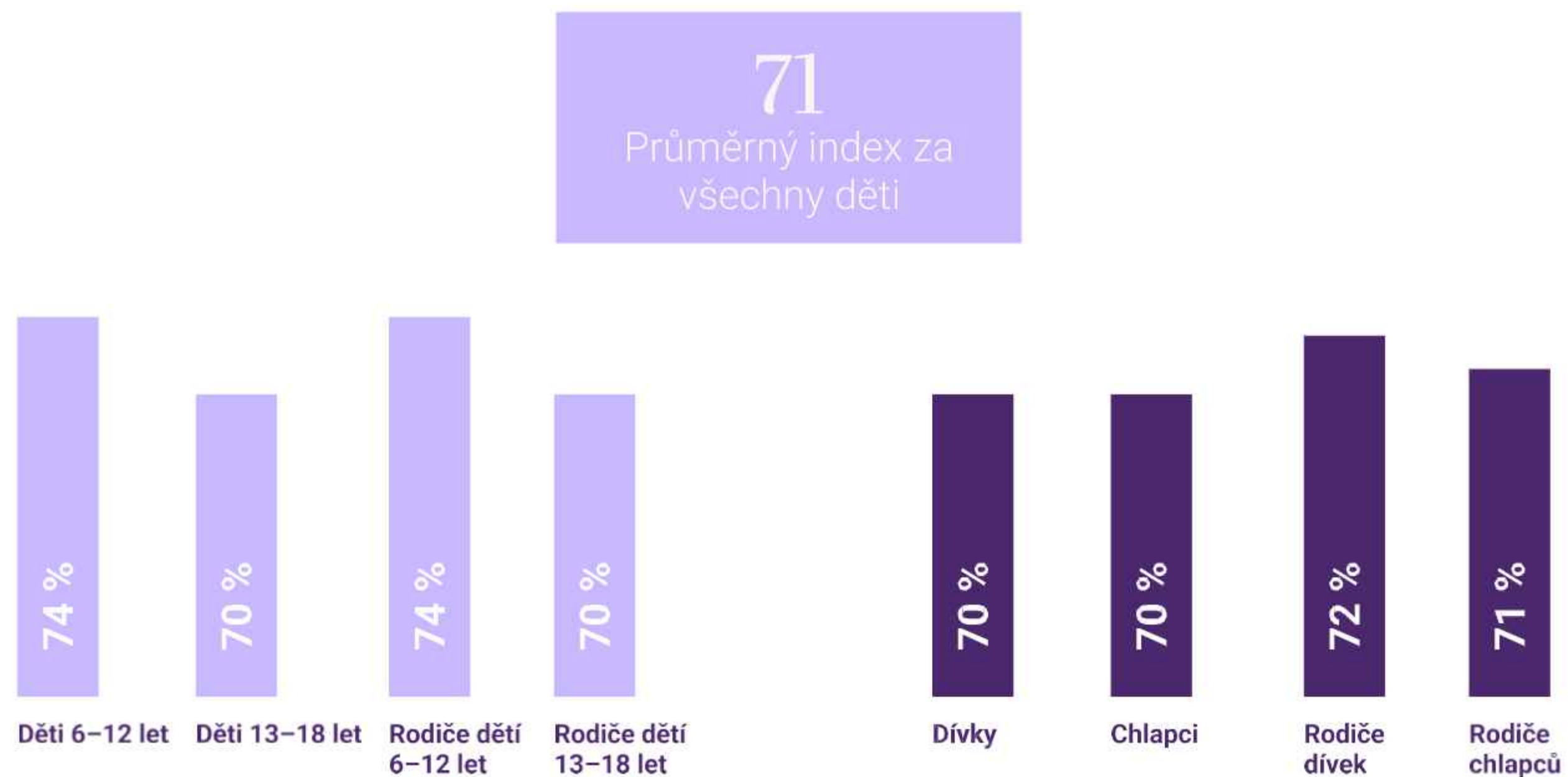
Index šťastného dětství byl sestaven z několika otázek v dotazníku jak pro děti, tak pro rodiče. Byly zohledněny také rozdíly mezi různými typy rodin, které byly zkoumány, a také mezi individuálními situacemi jednotlivých dětí (např. nemají sourozence, prarodiče atd.). Výsledné body, které respondenti získali, byly přepočteny na škálu 0–100 pro snadnější porovnání mezi všemi cílovými skupinami.

Průměrný index dosahuje 71 % z ideálu

Děti a rodiče jsou ve shodě.

Nejsou rozdíly mezi dívkami a chlapci, ale s věkem se index mírně snižuje.

Index emoční pohody je **NIŽŠÍ než celkový index šťastného dětství**

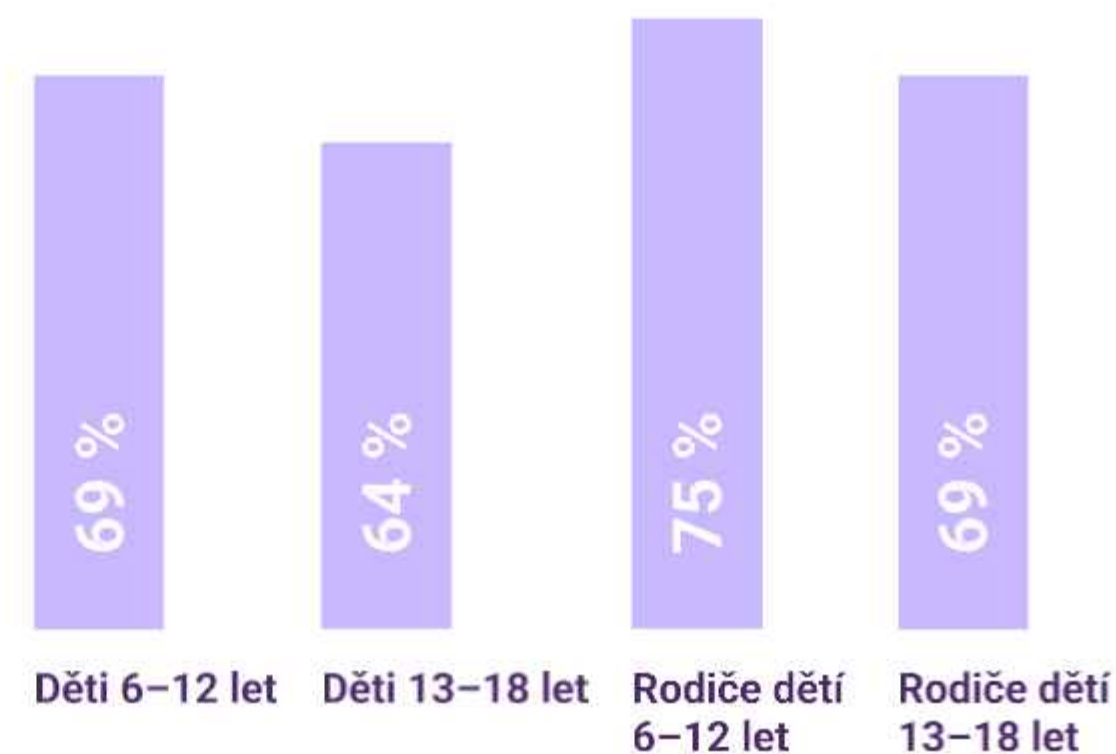
Je patrné, že děti v ČR (a především ty starší) mají nemalé problémy... A rodiče si to připouštějí méně než děti. Nejsou výrazné rozdíly mezi dětmi z různých typů rodin.

66

Průměrný index
za všechny děti

72

Průměrný index za
všechny rodiče

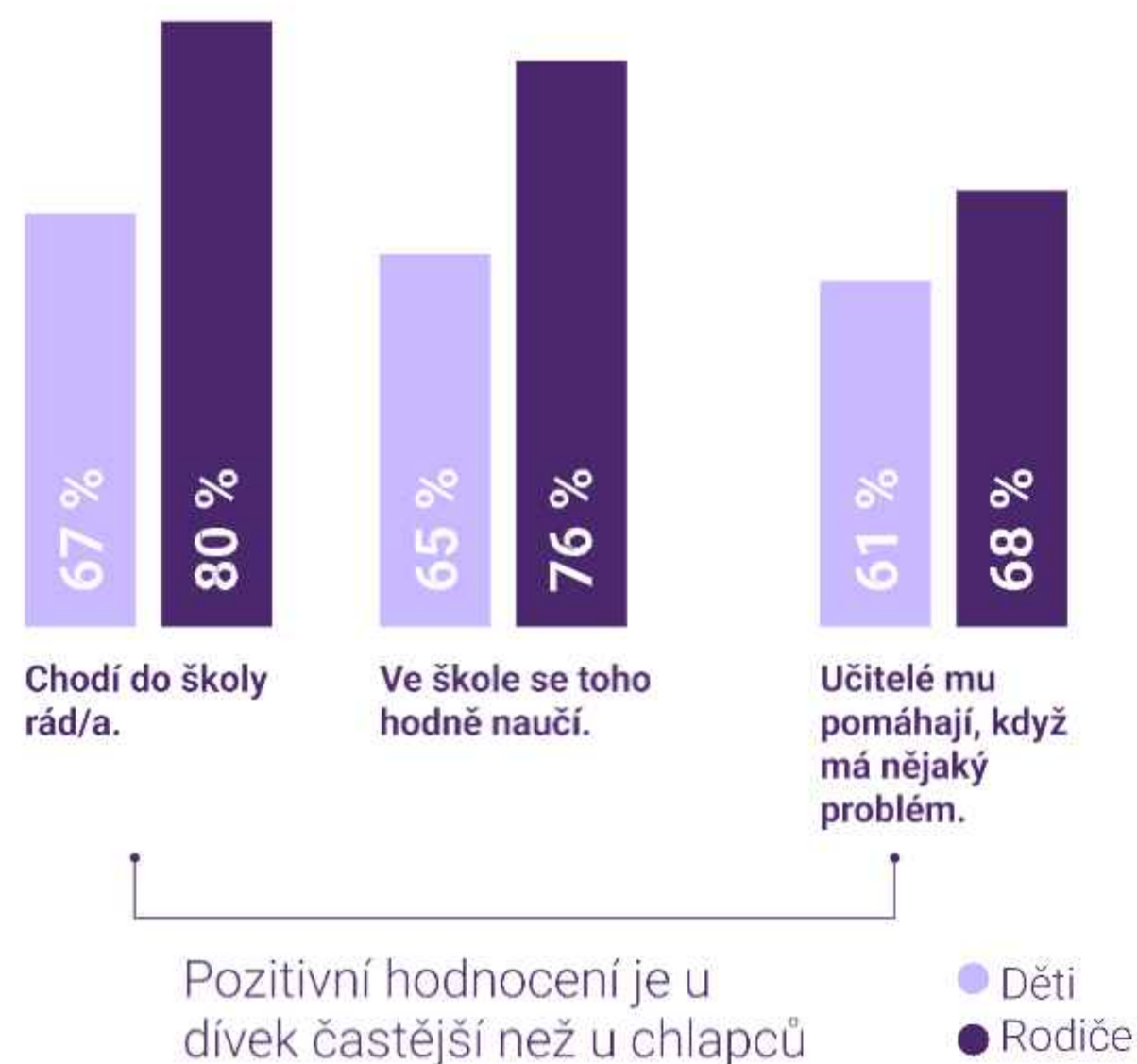
A young boy with dark hair, wearing a dark blue sweater over a white collared shirt and a dark tie, is sitting at a desk in a classroom. He has his hands pressed against his eyes and forehead, looking down with a sad or frustrated expression. In the background, other children are visible, some also appearing to be in a state of distress or discomfort. The scene is set in a brightly lit classroom with a window in the background.

Polovina dětí 13+ nechodí

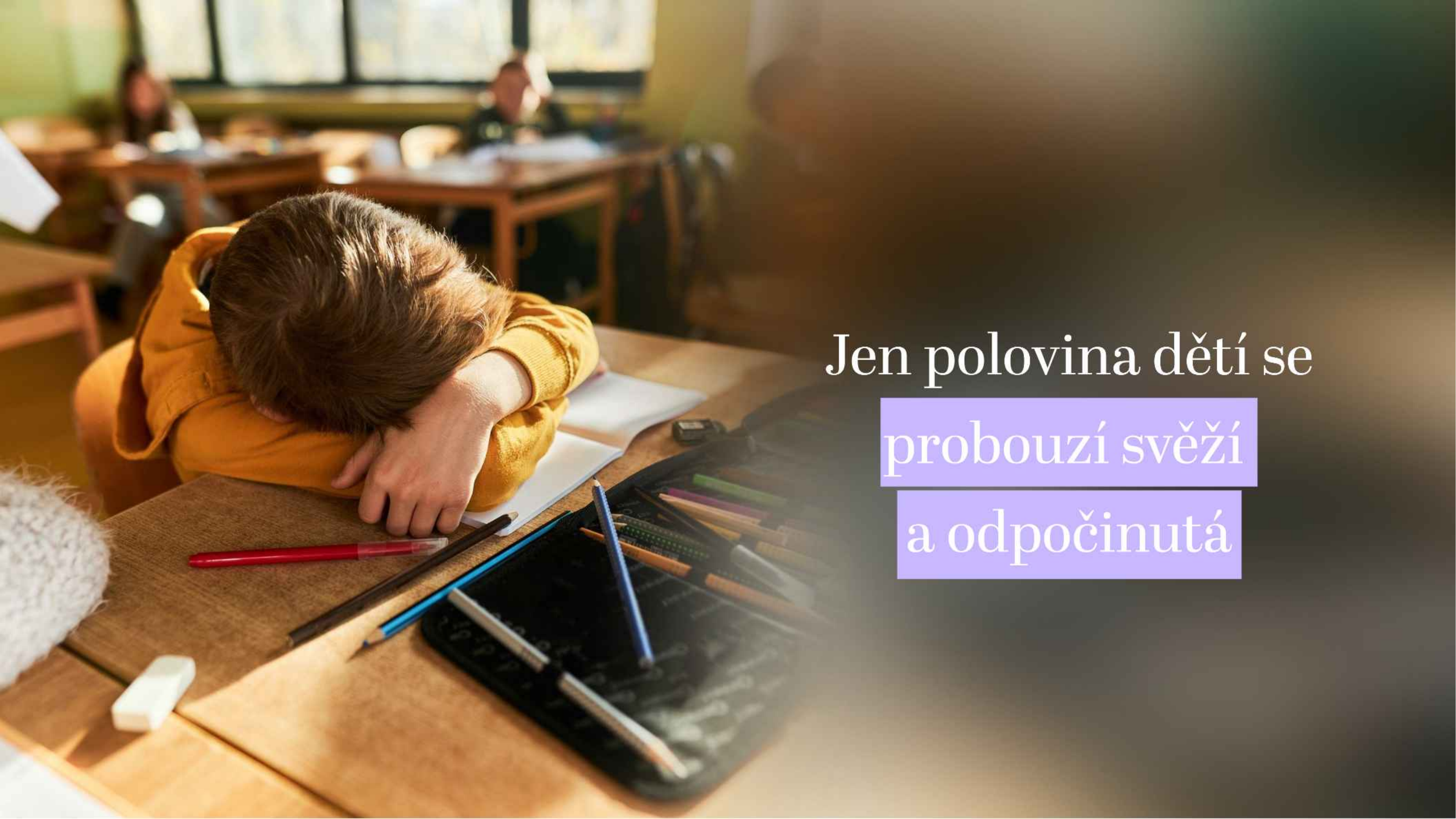
ráda do školy

S věkem se výrazně snižuje spokojenost dítěte se školou a rodiče to dobře vnímají

% dětí, které se NESTÝKAJÍ se svým druhým rodičem (s nímž nežijí)

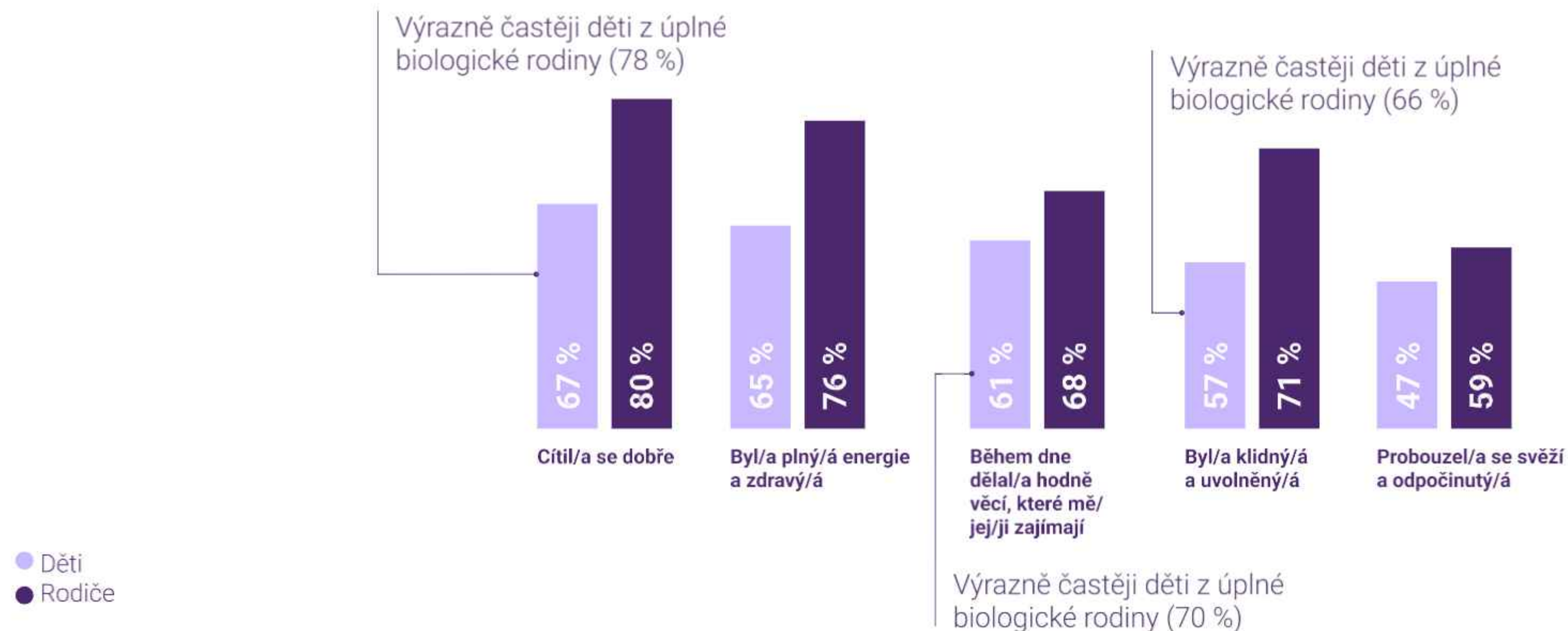

	Chodí do školy rád/a	Ve škole se toho hodně naučí	Učitelé mu pomáhají, když má nějaký problém
Děti 6–12 let	68 %	73 %	74 %
Děti 13–18 let	56 %	59 %	66 %
Rodiče dětí 6–12 let	71 %	69 %	70 %
Rodiče dětí 13–18 let	53 %	53 %	58 %

Jen polovina dětí se
probouzí svěží
a odpočínutá

Jen polovina dětí se probouzí svěží a odpočnutá, totéž se týká převažujícího pocitu klidu a uvolnění. A rodiče vidí vše výrazně optimističtěji než děti

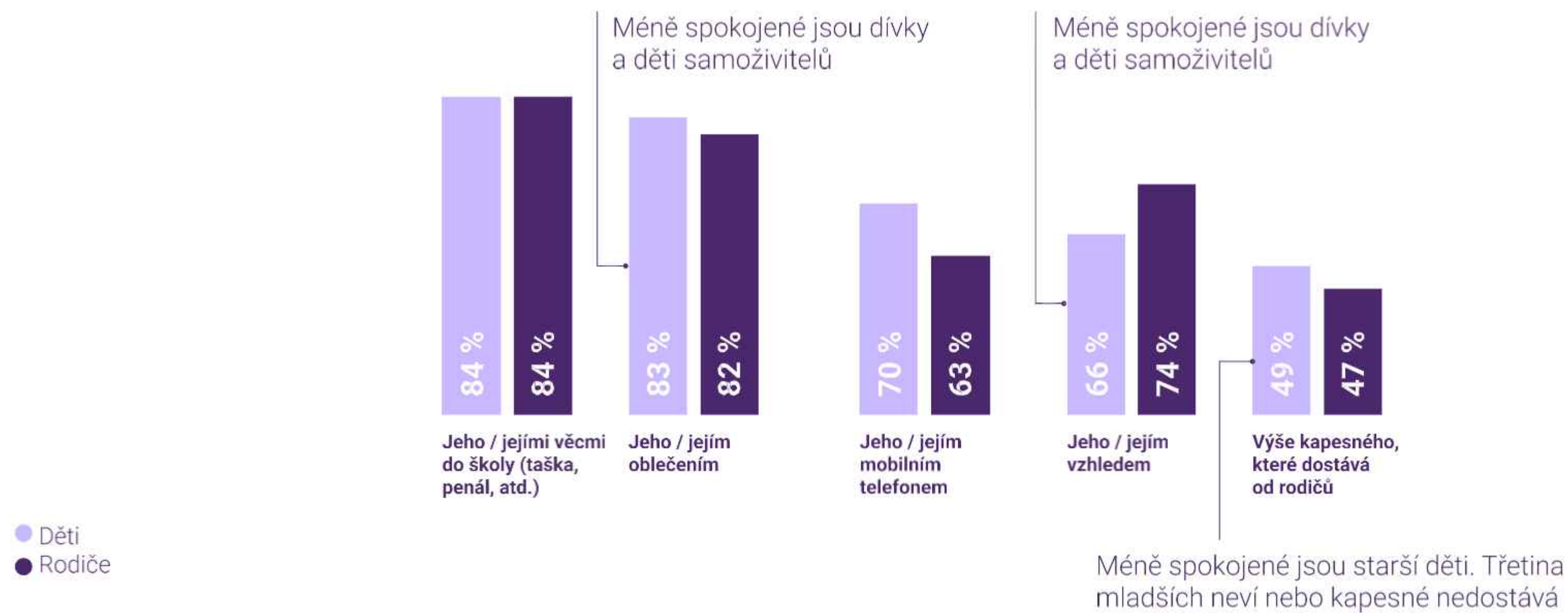

A young woman with long dark hair is sitting on a swing. She is looking at a smartphone held in her left hand, while her right hand is pressed against her forehead in a gesture of distress or frustration. She is wearing a dark blue or black long-sleeved top and dark pants. The background is a bright, out-of-focus window or light source, creating a high-contrast scene.

S věkem se snižuje
spokojenost dítěte
s tím, jak vypadá,
hlavně u dívek

S věkem se snižuje spokojenost dítěte s tím, jak vypadá (zejména u dívek)

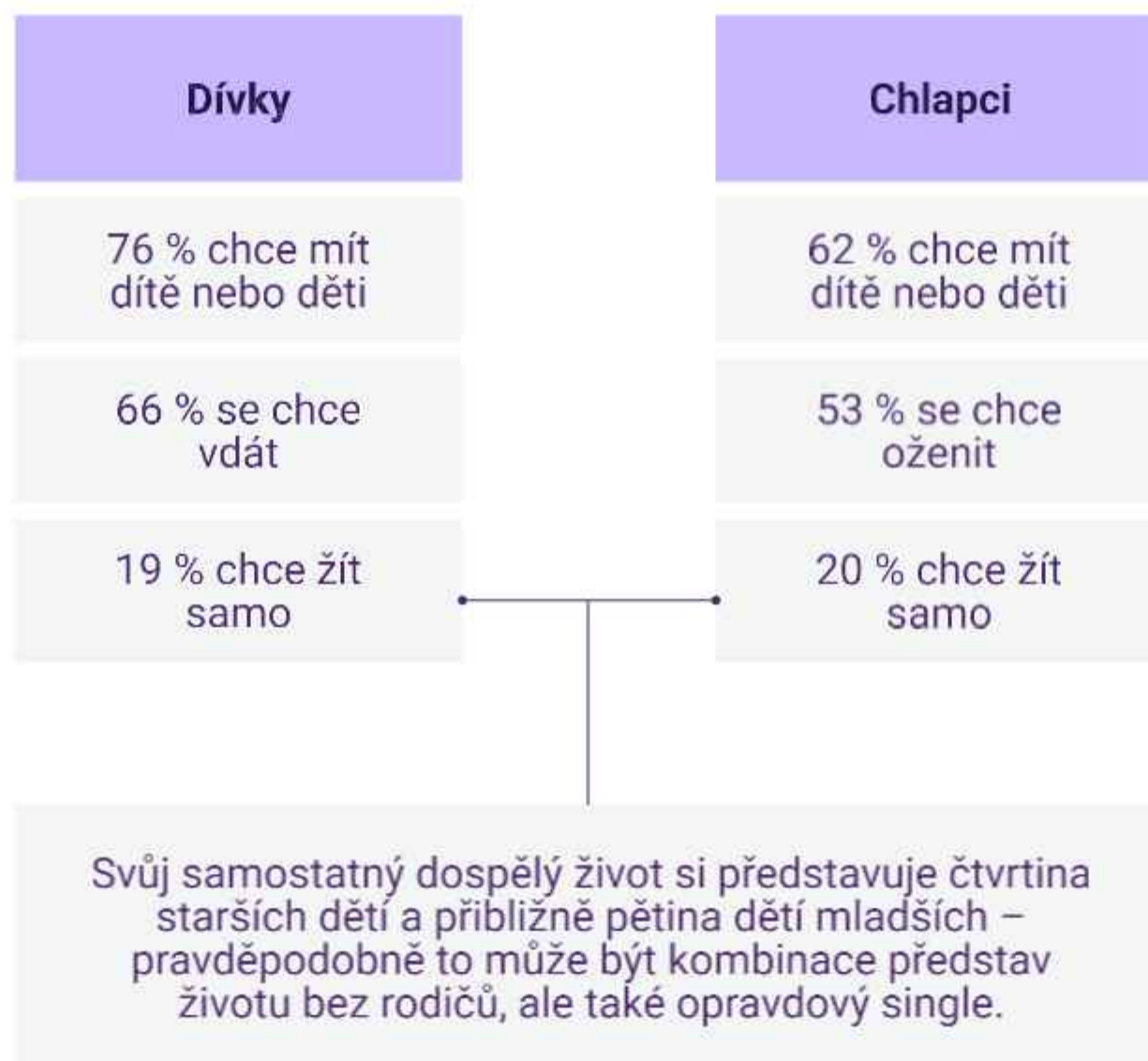
Spokojenost s věcmi denní potřeby

Dívky si přejí být
vzdělanější včetně
studia v zahraničí

Dívky jsou častěji nakloněny uzavření manželství nebo založení rodiny

Nejsou velké rozdíly v názorech rodičů

Polovina dětí 13+

nechce bydlet

v budoucnosti v ČR

Děti by rády hodně cestovaly, ALE pouze polovina starších dětí chce v dospělosti bydlet v ČR...

AŽ BUDU DOSPĚLÝ,chci bydlet v Česku.	...chci hodně cestovat.	...chci bydlet na vesnici.	...chci bydlet ve velkém městě.
Děti 6–12 let	67 %	66 %	30 %	38 %
Děti 13–18 let	54 %	74 %	24%	46%
Rodiče dětí 6–12 let	55 %	60 %	25 %	-
Rodiče dětí 13– 18 let	56%	65 %	22 %	-

A tohle si máte
dnes odnést

Pozitivní zjištění

Domov je definován fyzickým místem a blízkými lidmi.

95 % dětí se cítí doma v bezpečí, pro 75 % je bezpečná ČR.

Většina dětí chce v dospělosti hodně cestovat.

Samostatnost dětí začíná zhruba kolem 10. roku.

77 % dětí deklaruje, že nejsou doma trestané.

90 % dětí má své koníčky a cítí v nich podporu od rodičů.

Rodiče ve většině odpovídají shodně jako jejich děti – jsou dobře sebraní.

Děti mají většinou skvělý vztah se svými prarodiči.

Všechny děti mají alespoň jednoho kamaráda.

Děti si dokáží přátelství vytvořit kdekoliv, ať už ve škole, na hřištích/venku nebo na kroužcích.

Téměř všechny děti mají někoho, komu se mohou svěřit.

Negativní zjištění

Emoční index je nižší než celkový index šťastného dětství = emoce dětí jsou na tom výrazně hůře než jejich materiální a vztahové zabezpečení.

Emoční index II
Rodiče vnímají situaci dětí lépe, než se cítí děti samy (možné podcenění, nedůvěra).

5 % dětí se necítí doma bezpečně (tj. cca 80 tisíc dětí v ČR).

Třetina dětí zažívá doma křik, hádky nebo tresty.

Pouze třetina dětí by se vychovávala stejně, jako to dělají rodiče.

Polovina dětí 13+ let nechodí ráda do školy.

Polovina dětí do 12 let navazuje vztahy na internetu, u starších jsou to 2/3.

Rodiče špatně odhadují vnímání vztahů dětí s otcem nebo jejich partnerem/kou.

Děti mají s matkou průměrně mnohem lepší vztahy (4,5) než s otcem (4,1).

Pouze polovina dětí 13+ let chce v dospělosti bydlet v ČR.

Čím jsou děti starší, tím méně se setkávají se širší rodinou.

Děti uvádějí velmi mnoho důvodů ke stigmatizaci - chudoba ve 25 % případů, cizí příslušnost až 20 %, tloušťka 40 % ...

Ivo Jupa

Ředitel Národního
pedagogického institutu
České republiky

Petr Chára

Konzultant, poradce, pedagog
a předseda Rady pro vzdělávání

Jen polovina českých
dětí chce žít
v budoucnu v Česku.

Proč? 🙄